

Motion till riksdagen 2011/12:So665

av William Petzäll (-)

Nationellt sprututbytesprogram

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer om hur ett sprututbytesprogram kan utvecklas i hela Sverige.

2 Motivering

Världshälsoorganisationen, Socialstyrelsen, Smittskyddsinstitutet och Folkhälsoinstitutet ser alla sprututbytesprogram som ett viktigt verktyg för att förhindra spridningen av hiv och andra blodsjukdomar bland narkomaner.

Flera undersökningar bekräftar att sprututbytesprogram är en väl fungerande metod när det kommer till att förhindra överförbara sjukdomar bland narkomaner. En omfattande undersökning, gjord av australiensiska hälsovårdsmyndigheten, konstaterade att landets 20-åriga sprututbytesprogram hade förhindrat 4 500 dödsfall och 25 000 hiv-infektioner. Smittskyddsläkare i Skåne-regionen, där man sedan en längre tid erbjudit rena sprutor, bekräftar att sprututbytesprogrammet haft önskvärd effekt och att man inte kunnat upptäcka ett enda nytt fall av smittspridning de senaste sex åren.

Utöver sprututbytesprogrammets preventiva effekt ger programmet möjlighet till en första kontakt mellan sociala myndigheter och personer som missbrukar. Personalen kan på detta sätt motivera till vård och behandling, vilket minskar avståndet mellan missbrukaren och sociala myndigheter. Detta ger en ovärderlig förutsättning att kunna påbörja ett liv utan missbruk. Det finns heller inga studier som pekar på att sprututbyten skulle leda till ett ökat missbruk.

Det saknas i dagsläget nationella riktlinjer för ett sprututbytesprogram och programmet är i dagsläget enbart implementerat på ett fåtal håll i Sverige. Detta har fått allvarliga konsekvenser.

Fel! Okänt namn på

I slutet av 2006 drabbades Stockholms sprutnarkomaner av en hiv-epidemi. På bara några månader hade andelen med hiv ökat med nära 1 200 procent. Internationella forskare kom i en studie fram till följande: ”Resultaten visar att det är för sent att starta preventiva åtgärder när ett utbrott redan ägt rum. Preventiva insatser måste finnas på plats i förväg, och sprutbyte är en viktig del av ett sådant preventionsprogram.”

Motståndet bland politiker att införa sprututbytesprogram i Stockholm var precis som i Göteborg massivt. Men när Stockholmspolitikerna stod inför en epidemiologisk katastrof tvingades man svänga i frågan och ett sprututbytesprogram infördes nyligen. Det krävdes dock att ca 40 människor smittades av hiv.

För att undvika att fler människor drabbas, helt i onödan, av dödliga sjukdomar på grund av att politiker sätter ideologiska principer framför människors liv och hälsa, krävs nationella riktlinjer för hur ett sprututbytesprogram kan utvecklas i hela Sverige.

Stockholm den 5 oktober 2011

William Petzäll ()